

VECKOBLADET

UTGIVET AV VPK OCH KU I LUND

Utkommer fredagar 1987 13:e ärg.

Lösnummerpris 2.00

Fredagen den 18 december

Trotta tankar i juletid

Det sista tomteblösen har sprakat färdigt och den tomma glöggflaskan rullar vemodigt mot julgransfoten. Fukten dryper i träden, det är jul. De båda äldre VB-käsörerna sitter djupt nersjunkna i de slitna fåtöljerna och hade påtagliga svårigheter att komma igång med sina slutkommentarer till det gångna året.

Lucifer. Ja, årets sjukdom måste väl vara Alshaimers? Det har inte gått en dag utan att man hört hänvisningar till den. Årets resmål är utan tvivel Australien, alla jag känner ska dit och plocka äpple, vad

det nu har för särskild charm. Årets vapen är Robot 70, årets minister Mats Hellström, särskilt när han har det där undanlidande i rösten och man ser svettperlorna titta fram på pannan. Årets terroristgrupp är "Kommando Birgitta Dahls intentioner" och då utgår hedersbenämningen lika mycket för namnet som för gärningen.

Men som årets myndighet framstår klart Polisen. Det är skönt att veta att det säkert inte kommer att hamna någon smutsig fläck på vår fina polis även om det skulle visa sig att det var poliser som

sköt Palme. De gjorde det i så fall säkert bara på fritiden.

Grr. "Polisspåret" bygger ju i första hand på iakttagelser av Lars Krantz, och jag har hört de som ifrågasätter hans allmänna trovärdighet. Men det måste vara besvärande för regeringen att verkstadsklubb efter verkstadsklubb ställer sej upp och vill ha polisspåret utrett. Sist var det ju 400 man på Alfa-Laval i Lund som instämde. Jag undrar om Arbetet hade smällt upp det på löpet om de vetat att det är KPML som låg bakom och driver den här kampanjen. Som jag f ö tycker att r-arna

har stor heder av. Men borde vi inte börja med att tala om julen så här i julnumret? Julhandeln kommer att omsätta 36 miljarder i år, sägs det. Enligt min snabbkalkyl blir det nästan tio tusen per löntagare. Har du klarat av din del ännu?

L: Två kassar mat på Konsum Örnvägen kostar 250 spänn och 20 vändor skulle då bli femtusen. Sen fick jag faktiskt nyss reparera bilen för två och fem, jo det ska nog gå att fylla kvoten.

G: Jojo, jag tänkte väl att du skulle ta bilen till hjälp! Det är du inte ensam om. Bilhandeln slår rekord på löpande band, och merparten av lundabornas skatteåterbäring hamnar säkert hos Verdexa och liknande ställen. Det blir väl samma sak med de retroaktiva lönepengar som kommer efter avtalet i vår. I det perspektivet tycker jag faktiskt man kan ifrågasätta Dalapropet. Vpk-aren Lars-Ove Hagberg i Borlänge tillhör ju dom som har ryat om den futtiga bensinskatteljönningen.

L. OK, låt oss då med en gång klampa in rejält på det här minerade området. Det är en ganska fascinerande tanke att slutpunkten på det revolutionära utbrytarparti som

Forts på sid 3.

ÖOD JUL OCH ÖOTT NYTT ÅR!

Luciaförmiddag

Gamle herr Olsson sparkar glasskärvor mot trottoarkanten

Grå buktar ännu gatans kullerstenar efter nattens vaka

Samtidigt tassar det vita tåget genom ett stadsbibliotek

fyllt av lysande föräldraögon.

Karl Witting

Veckobladet 1988

Detta extratjocka julnummer är det sista för året. Vi återkommer den 15 januari. I mellantiden sker vissa tekniskt-organisatoriska förändringar. Acupress som har tryckt VB i sex år flyttar till Eslöv. Redaktionen kommer med all sannolikhet att flytta redigeringsarbetet till den nya layoutfirman Kontur som drar in i hörnet av Södra Esplanaden och Bankgatan (Segers förra lokal). Beträffande tryckningen har vi öppnat positiva samtal med ABF-tryckeriet i Folkets hus, som faktiskt har tryckt VB förr en gång.

För läsarna blir det inga märkbara ändringar vad vi ser. VB utkommer på fredagarna som vanligt och manus lämnas på eller skickas till vpk-lokalen på Bredgatan 28.

Innehållet blir ungefär som förut, fast bättre. Det är två nya fasta medarbetare på gång: Kitten Anderberg och Lennart Söderlund. Men som vanligt är vi beroende av läsarnas medverkan för att få ett omväxlande och meningsfullt innehåll. Där har det faktiskt skett en del under hösten, och även i detta nummer finns ett par nya skribenter. Särskilt tacksamma är vi för hjälp med information t ex i form av mötesreferat och annat. Vi håller med Märten Dunér som i en insändare i detta nummer tycker att VB bör innehålla mer information så att inte tyckande och kommentarer helt kommer att dominera. Nu tror vi att en veckotidning som VB alltid måste lägga betoningen vid kommentarer, men information mottas tacksamt. Redaktionens egen kapacitet till reportage kommer tyvärr att vara begränsad även nästa år.

Valåret 1988 utkommer vi med minst 40 nummer. Prenumerationsprisets höjning med en tia till hundra kronor är beklaglig men nödvändig och väl också uthärdlig. Så prenumerera för 1988, VBs fjortonde årgång, om du inte redan har gjort det. Ja, så kan man förstås ge en prenumeration som julklapp osv.

Sist vill vi tacka Acupress och Helmuth Glöck personligen för ett gott och mångårigt samarbete. Det har hänt att man vid uppvaknandet efter en redigeringsnatt har kommit på nåt som var helt galet. Då har det bara varit att ringa till Acu, och så har de gått in i originalen och fixat till det före tryckningen. Lycka till där uppe i norr!

I Lund går många människor arbetslösa, många av dessa är ungdomar. För att komma tillrätta med det här "problemet" har man konstruerat ungdomsplatser, ungdomslag och beredskapsarbete. Ungdomsplatser är för ungdomar mellan sexton och arton år. Det avlönas med 120 kronor för åtta timmars arbete. Det blir FEMTON kronor i timmen. För ungdomslag har du cirka 145 kronor om dagen för endast fyra timmars arbete per dag. Eftersom man är mellan arton och tjugo har de flesta flyttat hemifrån och har följaktligen minst lika stora utgifter som "vanligt" folk. Månadslönen för ungdomslag ligger en bra bit under existensminimum. Summan av det hela blir att en ungdomslagsarbetare får gå till de sociala myndigheterna var månad och där tigga och be om pengar. Beredskapsarbete är väl i det här sammanhanget rena lyxen för den

minderåriga, för där arbetar man åtta timmar om dagen och får ut en någotsånär månadslön. Nu hör det ju också till saken att de flesta av arbetsuppgifterna är rena terapier. I lagen står där att en ungdomslagsarbetare inte får utföra någon annans arbetsuppgifter, så i praktiken får en sådan inte utföra något arbete alls.

En människa som idag slutar skolan efter nio år i grundskola och inte väljer att fortsätta på gymnasiet har i praktiken inte stora möjligheter att få ett arbete. Alltså får den här människan inställa sig till tjänstgöring hos syokonsulenterna på Polhemskolan i Lund, där hon sedan kommenderas ut på slagfältet (ungdomsplats). Efter cirka två år i detta arbetslägret är det dags att flytta över till nästa. Du skall infinna dig på arbetsförmedlingen samma dag du fyller arton. Efter några (tre) veckors arbetslöshet blir

du kommenderad till ungdomslag. Förutom att sitta av dina fyra timmar på din plats måste du även aktivt söka arbete (cirka fyra timmar om dagen enligt min arbetsförmedlare). Att du söker arbete aktivt måste du redovisa cirka två gånger i månaden för din arbetsförmedlare. Om din arbetsförmedlare anser att du inte söker arbete aktivt så blir du avstängd från ditt ungdomslag samt går miste om ditt socialbidrag i fyra veckor.

Under de två åren du är hänvisad till ungdomslag får du räkna med att byta arbetsplats minst fyra gånger. Sedan vid tjugo års ålder får du gå arbetslös i cirka ett halvår innan du får beredskapsarbete. Där stannar du i sex månader. Sedan får du gå mellan beredskapsarbete och arbetslöshet resten av ditt liv, såvida de inte kommer på en ny form av konstruerad arbetsterapi för pensionärer.

Otto

Efter några politiska piruetter i utsökt koreografi av paret Bodil och Lennart Ryde (se satirisk teckning i VB nr 30 och förklaring till satirisk teckning i VB nr 31) kan Konsthallen fira sitt 30-årsjubileum med en utställning av teckningar och collage av den store Le Corbusier.

Själv vill han också som bildkonstnär ranka sig i världstoppen, bland gubbar som Matisse och Picasso. Det säger väl mer om mannen än om verken.

Även om den privatsamling som nu ställs ut håller en tämligen låg och framför allt ojämn kvalitet, är naturligtvis namnet (eller signaturen, som man säger) Le Corbusier högtintressant. På det lilla lundaförlaget Arkiv har nyli-

gen Marshall Bermans bok *Allt som är fast förflyktigas. Modernism och modernitet* kommit ut, i högst njutbar översättning av Gunnar Sandin. På några laddade sidor beskriver Berman där vad han kallar Le Corbusiers orwellska tankesprång, det ögonblick då mannen på gatan blir mannen i bilen.

Steget in i bilen

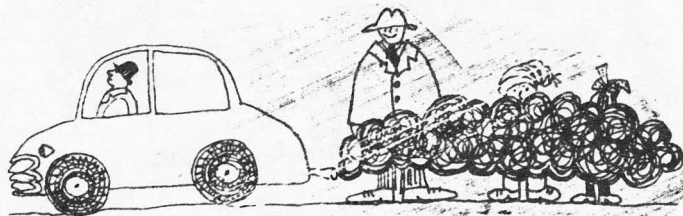
En brittsommarkväll 1924 kämpar sig Le Corbusier fram genom trafiken på Champs Elysées. Han känner trafikens raseri växa och tänker tillbaka på sin ungdom som student: "gatan tillhörde oss då". Men så byter han plötsligt perspektiv: "Bilar, bilar, snabbt, snabbt! Man fångas, fylls med entusiasm, med glädje ... maktens glädje. Den enkla och naiva njutningen att befinna sig mitt i makten, i styrkan."

Den nya bilmänniskan, menar Berman, kom snart att skapa grundmönstret för nittonhundratalets modernistiska planering och utformning av städerna. Denna nya mänskliga behövd ett nytt slags gata, en "trafikmaskin", som Le Corbusier uttrycker det. Så kommer Le Corbusier att formulera antitesen till den tes, som alltsedan franska revolutionens dagar hade hävdats i Europas storstäder: "Gatan tillhör folket!" Den antitesen lyder: "Vi måste döda gatan!" I stället för en gata där de samhälleliga motsättningarna konfronterats vill Le Corbusier skapa en socialt och rumsligt uppdelad värld. Människor här, trafik där. Eller trafik här, människor där.

Kampen om gaturummet

I luset av Bermans analys av Le Corbusiers planeringsideologi blir konsthallens jubileumsutställning dagsaktuell. Kampen om gaturummet pågår ständigt. Än är den inte förlorad till mannen i bilen, allra minst här i Lund. Hade man haft anlag för konspiratoriskt tänkande och hade man haft lite högre uppfattning om Lennart Rydes tankedjup, kunde man ha kopplat samman denna Le Corbusiers vision med Lunds kommuns parkerings ABs ekonomiska stöd till utställningen.

15

TRÖTTA TANKAR ... (forts fr sid 1).

startade 1917 kan komma att sättas av partiets klyvning över en 25-öring på bensinskatten. De regionala och klassmässiga klyftorna inom Vpk är uppenbara och det är egentligen märkligt hur lite de har uppmärksammat jämfört med det eviga tjetet om förhållandet till statsocialismen i Östeuropa.

G. Vi i vpk är faktiskt duktiga på att förtränga obehagligheter med hjälp av passande retorik. Häftigheten i reaktionerna vittnar ju om att det inte vara handlar om 25 öre på bensinen, som ju förresten snart kompenseras av sjunkande dollarkurs och Opecpriser. Förutom att de flesta bilister redan har cirka 25 öres rabatt för att de är medlem i Folksam, Lunds studentkår eller Kennelklubben. Du har rätt i att det handlar om region och klass, förutom det vanliga gruffet om resultatpolitik kontra demonstrationspolitik. Ett litet förspel hade vi faktiskt i frågan om skogsplanteringen där ekologen Henrik Smith i Lund retade gallfeber på den norrländske skogsarbetaren och riksdagsmannen John Andersson. Anderssons bitterhet i bensinskattefrågan grundades säkert redan vid det nederlagade — ja, majoriteten i riksdagsgruppen gick ju på Henriks lundalinje. Nu har miljöfalangen i partiet fått majoritet en gång till, men det har gjorts eftergifter som ger en konsekvent bilfiende som mej dålig smak i munnen. Och jag konstaterar att socialdemokraterna är radikalare än vpk i en central miljöfråga.

L. Där överdriver du, det finns säkert precis samma stämningar bland socialdemokrater, det är bara det att de är vana att bli kuschade och böja sig för regeringsbuden. Har du aldrig pratat med en förbittrad snöskooterägare i Norrbotten? Jag skulle vilja påstå att många landbygdsbor betraktar det här snacket om miljö som bara en mera tidsenlig variant av det gamla vanliga förtrycket från Staden.

G. Visst. Och då är det märkliga att vpk har blivit det parti som pratar mest om lokaliseringspolitik och glesbygdernas behov. Det är märkligt med tanke på vår ideologiska bakgrund. I Kommunistiska manifestet står det ju om "lantlivets förslöande inverkan", vilket är en rätt tam översättning av Marx & Engels rättframma uttryck, "Das Idiotismus des Landlebens". Det är också märkligt eftersom vpks stora (näja) väljarmassor finns i städerna. Jag minns att exlundensaren

Sven E Olsson väckte förstämmning för ett antal år sen när han påpekade att vpk hade ungefär lika många väljare på Södermalm som i Norrbotten. Lyckligtvis tycks det finnas en gryende insikt om den här problematiken. I partistyrelsens valplanering sägs att man ska satsa extra på storstadsregionerna, och representanter för vpk-distrikten Stockholm, Göteborg och Skåne har faktiskt börjat träffas lite halvofficiellt. Partisekreterare Kvist lär inte vara så glad åt de träffarna, men jag tror att de är viktiga för att utmejsla en nödvändig storstadsmotvikt mot den hotande glesbygdsslagsidan i vpk politik.

L. Det får också vara med mätta man ställer upp på storstadsidealerna. Eller ska nu Vpk ställa sig på barrikaderna tillsammans med folket på Bostadstyrelsen som vägrar flytta till den förhatliga landsorten, i det här fallet Karlskrona? Hur ska det gå, barnen måste ju byta balettskola och makens karriär stoppas upp. Det är verkligen en illustration till begreppet Den Nya Klassen. Samhällsplanering - jovisst, bara det inte gäller oss. Det här måste man se för vad det är: en ekonomisk, kulturell och social elit som kommer att slåss hårdnackat för sina privilegier.

G. Att flytta till Karlskrona är ingen stor uppoffring, om man får tro vad bostadsministern skriver i dagens DN. Med bara två timmars bilresa när man ett av Sveriges största universitet, säger han. Om han nu menar Lund och inte Växjö blir det en snittfart på på ganska exakt 110 kilometer i timmen har jag just räknat ut. Då gäller det att inte lätta på gaspedalen genom Valje eller allra sista biten genom Lund, dvs på Bredgatan. Så Karlskrona kan jag ställa upp på, särskilt som de har landets vackraste skärgård, finare än den stockholmska och framför allt finare än den utanför Göteborg. Jag tycker faktiskt att sånt som landskapskvalitet, skönhet och klimat ska vägas in i politiska beslut. Det får mej att säga det mesta av det överreklamerade Bergslagen och framför allt Norrland norr om Höga kusten. Faktum är ju att de trakterna inte har livskvalitet nog för att hålla kvar ungdomen, även när det finns jobb. Den sticker till storstaden och södern så fort den kan. Kvar finns ett antal förgrämda medelålders kommunalpolitiker. Härnäst ska väl vpk ställa upp på gruvan i Kiruna trots att den i längden inte har en chans mot Las Carajas.

L. En av årets mest uppiggande händelser tyckte jag

var den svarta måndagen när världens aktiebörser började falla. Det var samma upplyftande känsla som vid mindre naturkatastrofer, sådana där som brukar märkas i födelsestatistiken nio månader senare.

G. Att bli upplyft är en sak men några sammanbrots-teorier går jag inte längre på. Efter oljekrisen och vänstervågen trodde jag inte att det aningslösa och farblinda femtitalet skulle kunna komma igen. Men det gjorde det.

L. En sak är säker - årets mest populära verksamhet är inte politiken. Politik som intresse och verksamhet är mer ute än någonsin. På den punkten har jag missbedömt "högervägen" som vi talat om under hela 80-talet. Jag trodde det fanns inslag av en sorts positiv hållning i den, ett hyllande av ideal som även om de inte var mina ändå rymde någon sorts samhällsvision. Nu är de positiva förtecknen borta, moderaterna som parti har stoppat upp, och marknaden har visat sig kunna råka ut för rätt rejäla bakslag. Vad som återstår är bara cynism och passivitet inför samhället. Jag frukar att många unga uppfattar osjälvviskt eller kollektivt arbete som bara dumt, ett tecken på bristande smartness. Att vara smart, att fixa det för sig är det enda som gäller, vill man något annat är man bara dum..

G. Det har slagit mej också att ungdomen inte bara är yngre utan också dummare än förr. Och dess miljömedvetenhet är bara nys. Det kom en opinionsundersökning nyss som berättade att miljöpartiet inte har något extra stöd bland de yngsta väljarna. Den genomsnittligen miljöpartisten är i stället välutbildad tjänsteman i de övre trettiåren, bosatt i större stad. Det verkar bekant på nåt sätt.

L. Smarthetsidealerna och den öppet redovisade egoismen har nått oerhört långt. Nyheterna i dag berättar om hur den gediget socialdemokratiska Kramfors kommun i det röda Adalan säljer sitt värmeverk till ett privat bolag som sen driver det med förlust och leasar det till kommunen. Man lurar plundrar medvetet staten på skattepengar på det här sättet och när reportramna frågar sätter de uppsina oskyldiga ansikten och säger, vad då, det här är väl inget olagligt. Hade det varit någon krut i Ingvar Carlsson hade han bett de kommunalråden veta hut eller lämna partiet. Eller är moralismen totalt ute, är vi alla på väg att glida in i den här gråzonen?

G. SSK gör ju på samma sätt med pågatågen fast det överraskar mindre med den borgerliga majoriteten. Ingvar Carlsson är nog trots sin

praktighet inte mannen att leda nån Samhällsmoralisk Upprustning. Birgitta Dahl har ju försökt litegrann med sin Blåbärsbok men det har bara väckt löje. Men jag tycker att vi kvarvarande moralister inte ska ge upp utan göra motstånd. Som att skära sönder däckerna på bilen för den friske fackfunktionär på SKAFs expedition som jag häromdagen såg ställa bilen på bibliotekets handikappruta. Och räcker inte orken till annat kan man ju skriva personliga elakheter här i VB.

L. Jag känner till åtminstone en f.d. superaktivist i Vpk Lund som i år lämnat oss under antydningar om att han inte kan ställa sig bakom vår bilfiendliga politik. R-ararna lär visst säga att vi för en arbetarfientlig politik, och hoppas väl kunna fiska lite röster, men det är väl ändå ett mindre problem. Problemet för Vpk i Lund som i väl som Sverige är väl att vi är ointressanta och otydliga. Jag skulle mycket väl kunna tänka mig att en skarp och kontroversiell linje i fråga om hållningen till bilismen skulle kunna väcka intresse igen. Men då räcker det inte med 25-öringar.

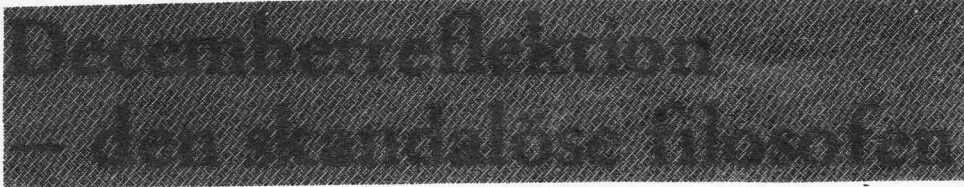
G. Du tänker förstås på den avhoppande Rolf Granér som lär ha sagt att arbetsresor med bil i stället för buss ger honom 45 minuter extra om dagen att vara tillsammans med sina barn. Man får hoppas att barnen uppskattar samvaron.

L. Vad är det då som kan bli spännande 1988? Ja, jag följer den apolitiska trenden och ser i första hand med spänning fram mot nästa års vädre. Annu en kall vinter och en sval sommar kommer att göra det svårt att avvisa teorin om att vi går in i en liten istid, en sån där på åtminstone 50-100 år. Det är en fascinerande tanke tycker jag, och skulle få mig att investera i ett par nya långkalsonger

Fast sen är det ju alltid roligt med en valrörelse ändå. Vpk Lunds chanser är så nerskrivna nu så vi har hamnat i positionen att kunna slåss ur underläge och det kan vara skoj om man är på rätt humör.

Filosofi innebär kärlek till kunskap och vishet, men under alla tider har vissa klasser skaffat sig monopol på kunskapen. Detta har inte varit uttryck för någon kärlek till visdomen utan fastmer insikt om att kunskap kan användas för att befästa maktpositioner och även för att underblåsa för makten nyttiga vidskepliga föreställningar. Så användes exempelvis Herons kunskap om ångtekniken att få gudabilder att rör sig på det att härskar- och prästmakten skulle befästas och för att folket skulle bäva.

En epoks filosofi kan sägas förevisa perspektivet hos den klass som har eller håller på att få kraft att forma samhället efter sin bild. Med utgångspunkt från begreppen det goda, det sanna och det sköna är det filosofins uppgift att förklara, legitimera och kritisera. Ändå är det stor skillnad mellan olika tidsepokers filosofer. Stoiker och epikuréer relaterade till det alexanderska och romerska imperiet och kunde faktiskt uppfatta alla människor som jämlika eftersom allt liv enligt dem emanerade från världsjälan. Den grekiska stadsstaten gav upphov till en helt annorlunda filosofi inspirerad av bl a den nyinförda abstraktionen för bytesvärdet och av lagstiftaren Solons gentemot den gångna tiden helt annorlunda statsförfattning. Demokratin gällde enbart aristokrater och handelsidkare och dessa båda klasser enades gentemot hotet om slavuppror.

De demokratiska sofisterna

Till skillnad från aristokraten Platon hade sofisterna, som blivit misskända och som fått klä skott i Platons dialoger, en demokratisk inriktning. Med en annan utgång av det peloponnesiska kriget skulle filosofin ha kunnat utvecklas helt annorlunda och möjligen skulle försokratikern Demokritos' materialistiska syn kunnat få ett annat genomslag. Nu kom i stället den filosofiska ändamålssynen hos Aristoteles att prägla maktens tänkande under 2000 år. Det är faktiskt först med franciskanen William av Ockam på 1300-talet som brytningen med Aristoteles inleddes. Redan då hade handelskapitlet börjat växa, myntet var återinfört och den snabba överblick över debet och kredit, som upptäckten av den italienska dubbelbokföringen innebar, hade sin stora effekt när en ny klass förberedde sin dominans.

Galiei var den förste som konsekvent avvisade att ske-

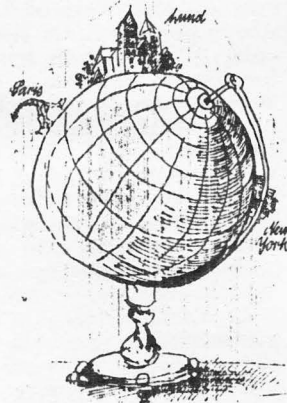
endena är ändamålsbundna. Han registrerade de faktiska händelseförloppen och med den metoden i ryggen kunde Kopernikus och därefter Kepler avfärda den geocentriska världsbilden och klä av människan mycket av hennes egocentriska klädnad. Trots att de tänkte nytt var Cartesius och Spinoza liksom Leibniz fortfarande bundna av det skolastiska tankemönstret även om Leibniz måste betraktas som den under lång tid förbisedde modernisten. Det var först med engelsmännen Locke, Berkeley och Hume som all skoalstisk och aristotelisk bråte utmönstades varefter det blev Kants uppgift att säkerställa borgarklassens behov av en äkta kunskap och en hållbar etisk hållning.

Ändå verkade Kant i ett efterblivet feodalt land. Men så gjorde faktiskt också Haydn och Mozart, som trots det förmådde att estetiskt uttolka visionerna om ett bättre sakernas tillstånd. Mozart gjorde sig under stor uppoffring till fri kontrått, men det var först genom Beethoven som borgarklassen skapade sig bilden av det individuella geniet, den ensamme och fritt skapande giganten, som profitörerna behövde för sin identifikation. I detta ligger i och för sig ingen värdering av Beethovens storslagna och nyskapande konst.

Hermeréns hjälpgumme-position

Efter denna kanske något generella exposé undrar man hur det står till med filosofin idag då behovet av den tycks vara i växande. Frågan man ställer sig är om filosofin förmår tolka verkligheten adekvat och om den förmår inympa visionerna om ett bättre sakernas tillstånd.

Vill man skaffa sig en ganska korrekt bild av dagens akademiska filosofi räcker det nästan att läsa Göran Hermeréns presentation av sig själv i Sydsvenskans serie om lundaprofessorer. Hermerén anger perspektivet hos borgarklassen under den kapitalistiska epoken. Han legitimerar men undviker att kritisera och att ange vägar att övervinna nutidens förkrympande livsform. Till och med filosofin är förkrympt numera eftersom naturvetenskapen kommit att dominera alltmer efter det att värderingarna och filosofins högsta goda ifrågasattes. I Hermeréns artikel underförstås ganska klart den hjälpgumme-position den borgerliga filosofin numera intar i förhållande till naturvetenskapen. Med Agnes Hellers vokabulär kan man kalla Hermerén för en av de skandalösa filosoferna.

Denne professor kan alltså inte ge ett tillfredsställande svar på frågorna hur man bör tänka, handla och leva. Han utgår från ett kvantifierbart mönster där föremålen för vårt tänkande begränsas av det som erfarenhetsmässigt kan bekräftas. Detta rimmar självklart med det borgerliga handlingsmönstret som är anpassat efter konsumtionsideologin och i vilket den enskildes värde mäts och måste kunna mätas utifrån ett antal kvantifierbara materiella tillgångar. Imperativet är alltså att stegra det egna varuvärdet, ty då när man fram till borgarklassens förkrympta uppfattning av enheten av det sanna, goda och sköna vari det egocentriska egenvärdet inkarnerar själva friheten.

Återupprätta etiken!

Hermerén har inget att erbjuda i stället för varat och anbefaller ingen ny eller alternativ livsform utan förmår blott konfirmera och befästa det som är. Detta beror naturligtvis på att det goda mist dominansen i hans livshållning. Han förmår inte formulera den rationella utopi, som är nödvändig idag, trots att han säkerligen skrivit berömvärda begreppsanalytiska avhandlingar.

Filosofin måste självfallet se som sin uppgift att beskriva, kritisera och övervinna om den ska återfå kraften att appellera till oss och att inspirera oss. Man måste också återge värderationaliteten dess självklara plats. Redan är det ju faktiskt så att många kräver ett återupprättande av etiken. Detta är självfallet en stor utmaning för vänstern eftersom demokrati och avfetischisering står på dagordningen. Härvidlag anger Habermas och Heller den riktning som filosofin måste följa om vårt böra ska ha en möjlighet att realiseras.

Stig Nilsson

KHF-kongress

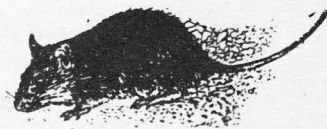
Helgen 5—6 december hade Kommunistiska högskoleförbundet sin fjärde kongress. Från Lund kom vi fast beslutna att arbeta för en kongress med en öppen debatt utmynnande i en känsla av optimism och självförtroende och av att KHF:s politiska arbete på högskolan är viktigt. Vi ville bättre definiera förbundsstyrelsens (FS) uppgifter, där de viktigaste måste vara att formulera KHF:s politik och stödja de svaga grundorganisationerna (GO). Med en bra stämning och konkreta resultat hoppades vi kunna ge den nya FS, fylld med bra folk, entusiasm inför sitt arbete. Vi tänkte även utnyttja tiden till att utbyta erfarenheter med de andra GO:na.

Efter en helg med hårt och roligt arbete, avbrutet av Nicaraguagan och kongressfest, kom vi hem mycket nöjda. Det vi önskade fick vi: en bra debatt, stor enighet om FSs roll och framtida arbete och ett motiverat FS. I FS invaldes tre KHF-are från Lund: Camilla Sandström, jag själv och Åke Arvidsson.

Lite trist var vpks svaga intresse för oss. Dess representant närvarade endast under sitt eget hälsningsanförande. KUs dito deltog däremot med intresse hela helgen.

I erfarenhetsutbytet fick vi speciellt mycket ideer och inspiration från KHF Frescati som nu sitter i styret för Stockholms universitets studentkår för tredje året. För oss KHF-are i Lund gäller det nu att omsätta intryck och erfarenheter från kongressen i aktivitet under våren. Först i almanackan står ett "vadförnåtskavigöraivår"-möte torsdag den 21 januari. Alla som vill se KHF i kärvalet 88: jobbet börjar nu! Välkomna!

Kerstin Sandell
KHF Lund

Näsornas dag

Socialdemokraterna har motionerat om Näsans dag då all trafik ska stoppas och rökförbud införas så att lundanäsorna ska få inandas alla naturliga dofter. Till vardags skulle det väl behövas någon typ av nässkydd...

Rasism och invandrarfientlighet är ett aktuellt ämne i dessa dagar. I grannkommunen Sjöbo har det rasat en strid kring frågan om kommunen ska ta emot femton flyktingar. Moderater och centerpartisterna drev med demokratiargument igenom ett beslut om folkomröstning.

Vpk bör delta i valrörelsen i Sjöbo anser Rune Liljekvist, ombudsman på vpk-expeditionen i Lund. Här skriver han om varför det är viktigt att inte tuga ihjäl frågan. Det går inte, menar han, och historien visar att den politiken kan vara ödesdiger.

Frågan för dagen är om Sven-Ölle Olsson borde ha uteslutits ur centern. Anledningen skulle vara att han skadat partiet. Det är dock knappast troligt att han skadat partiet i skåne-regionen. Skånebönderna har inte gjort sig kända för att stå på barrikaderna och slåss för flyktingar och invandrare.

Det har sagts i debatten kring folkomröstningsbeslutet att det var fel därför att det rör upp invandrarfientliga stämningar.

Jag tycker att beslutet om folkomröstning var fel. Men inte av det skälet utan därför att frågan om vilka som ska få bosätta sig i en kommun är en demokratifråga. Den kan man inte rösta om. Om en majoritet av Sveriges befolkning skulle rösta för att bara ta emot nordiska invandrare (som de svenska nazisterna vill) så är det ett odemokratiskt beslut. Frågan om ett beslut är demokratiskt beror alltså på innehållet i beslutet. Inte bara på att en majoritet eventuellt stöder det.

Väck björnen!

Jag har ovan skisserat ett av två synsätt på hur man ska bemöta rasistiska strömningar. "Man ska inte väcka den björn som sover", kan man sammanfatta den inställ-

ningen.

Det andra synsättet är det motsatta. Det är viktigt att tala och tala tydligt. Göra klart var man står och inte huka även om det blåser. Framför allt ska man inte falla för bakvända demokratiargument. Eller att det skulle gagna flyktingarnas sak att man teg.

Som vi ska se har Sverige hållit tyst tidigare till priset av många människors liv. Om alltså björnen sover i Sjöbo så väck den!

Ett mörkt kapitel

"Anne Franks dagbok" har gått för utsålda hus på Lunds stadsteater i höst. Intresset för judarnas öde är nu betydligt större än det en gång var. Anne Frank och hennes familj hade definitivt inte fått asyl i Sverige när dom behövde det efter den tyska ockupationen.

Ett av de mörkaste kapitlen i svensk invandrarpolitik är de invandrarlagar som riksdagen antog 1937.

En bred opinion i riksdagen såg invandrarna som ett hot mot svenska löntagare och som en belastning på svensk ekonomi. Judarna utgjorde därvid ett särskilt problem. Efter Anschluss (Tysklands annektering av Österrike) fick alla österrikare tyska pass. Det betydde att

tyska och österrikiska judar kunde komma till Sverige utan något formellt tillstånd. I det här läget klargjorde den svenska regeringen för Tyskland, att om man inte på något sätt markerade judisk tillhörighet i passen, så skulle Sverige införa visumtvång för alla tyskar.

Tyskarna svarade raskt med att införa det så kallade J-passet. Ett stort "J" stämplades i judarnas pass. Den svenska passkontrollen kunde på så sätt ingripa och förhindra judar att komma in i landet. I september 1938 utfärdade Sigfrid Hansson topphemligstämplade instruktioner till passpolisen att skicka tillbaka alla judar som försökte få asyl i Sverige.

Sverige var välunderrättat

När judeutrotningen satte igång på allvar i Tyskland tillät man inte längre utvandring vilket man gjort tidigare. Vad gjorde man i det officiella Sverige då?

Man teg. Regeringen teg om judeutrotningen, under hela kriget. Kyrkan teg. De flesta tidningar teg. Ofta på uppmaning av regeringen. Torgny Segerstedt, den förra lundacenten, chefredaktör för Göteborgs Handelstidning, teg däremot inte. Men han var en ropandes röst i öknen.

Det var inte så att ingen visste. Sverige var ovanligt välunderrättat om vad som skedde. Sverige hade beskickning i Berlin. På sensommaren 1942 informerade en tysk SS-officer, Kurt Gerstein, en svensk diplomat om förintelselägen och utrotningskampanjen. Den svenska säkerhetstjänsten hade knäckt den kod som den polska underjordiska rörelsen använde vid sina kontakter med polska legationen i Stockholm. Svenska affärsmän tjänstgjorde som kurirer och det råder ingen tvekan om att också regeringen var underrättad.

"Om vi teg skulle stenarna ropa"

Rubrikens citat är ur en predikan som domprosten Olle Nystedt höll i november 1942. Det var en protest mot den svenska kyrkans ovilja att öppna för döma judeutrotningen.

Ärkebiskop Erling Eidem var avogt inställd till nazismen men politiskt konservativ. Man skall inte sammanblanda politik med kristendom" skrev han i ett brev till biskopen i Lund, Edvard Rhode som hade problem med teologistudenter som öppet stödde Hitler. Kyrkan skulle, menade ärkebiskopen,

spara sin röst till slutet av kriget. Det skulle gagna judarnas sak trodde han.

Hur såg de svenska judarna på den här politiken? Frågan kan inte besvaras entydigt. Den stora mosaiska församlingen i Stockholm var splittad i frågan. Överrabbinen i Sverige, Marcus Ehrenpreis, tog parti för sionisterna i frågor som rörde Palestina, men var annars försiktig.

På trettioalet hade det bildats en kommitté för att hjälpa flyktingar undan Hitler. Ordförande var bokhandlare Gunnar Josephson. Han och andra judar i god ställning fruktade att antisemitismen i Sverige kunde tillta vid en ökad invandring. Judar som framgångsrikt smält in i samhället ville inte riskera sina positioner, i synnerhet inte för utbildade östeuropeiska judars skull. Gunnar Josephsons ord vägde tungt när regeringen skulle ta ställning.

Varför teg regeringen?

Skälet till att de officiella Sverige inte fördömde judeutrotningen var detsamma som styrde hela den svenska politiken de åren: att hålla Sverige utanför kriget. Man skulle inte reta Hitler och provocera Tyskland till anfall. Dessutom skulle det skada judarnas sak, ansåg man.

I historiens ljus framstår detta som en ofattbar cynism. I sin bok om den svenska judepolitiken *Om vi teg skulle stenarna ropa* (Norstedt, 1987) säger den amerikanske historiprofessorn Steven Koblik: "Västmakterna och det neutrala Sverige spelade sin roll i framgången för den slutgiltiga lösningen."

Steven Koblik hävdar bestämt att Sverige kunnat rädda tiotusentals judar genom att protestera under kriget. Som neutral nation lyssnade man på Sverige. Västmakterna hade kunnat tvingas till att agera, menar han. Nu teg alla i en sorts tyst samförstånd.

Sveriges argument håller inte, säger Steven Koblik. När Sverige äntligen agerade 1943 och genom en aktion räddade merparten av de danska judarna reagerade Tyskland överhuvud taget inte.

Vpks röst måste höras i Sjöbo

Det var fel att tuga då. Vi har lärt oss läxan nu, hoppas jag. I valkampanjen nästa år bör vpk delta i Sjöbo. Inte för att vi har någon förhoppning på att få mandat. Utan för att stödja de krafter som finns i Sjöbo mot rasismen. För att ta upp kampen mot centern, moderaterna och de andra skånepartisterna.

Rune Liljekvist

Det var en gång en bonde som hade en vakthund, han inte var nöjd med. Nog för att hunden både kunde morra och skälla, men bara när han själv ville. Det verkade nästan som om hundrackan tyckte, att en tjuv då och då, var precis vad gården behövde! Nu hade han t o m sett hunden sticka till den lömska räven en höna. Måttet var rågat, tyckte bonden, och gick efter ett koppel och sitt gevär.

Men när hunden märkte bondens avsikt gav han sig iväg till staden, för att bli stadsmusikant.

– Det är lättare att göra en musikanter av en vakthund, än att göra en vakthund av en musikanter, tänkte han, och vandrade nöjd åstad.

När han vandrat en stund, kom han till ett dike, där det låg en katt och flåsade.

– Varför flåsar du så, katt, och varför är du så blöt?

– Jo, jag flåsar så därför att jag har håll, som jag fick när jag sprang så snabbt – det måste vara mitt personliga rekord, faktiskt! Och blöt blev jag när min matmor försökte dränka mig – som tur är har jag hållit mig i toppform, och kunde lätt simma ifrån henne. Hon ville bli av med mig för att jag inte ville bita ihjäl några råttor. Det är nämligen så att jag älskar alla gnagare, speciellt hamstrar, som har en särskilt fin och ansvarsfull natur . . . Du förresten, känn på min vilopuls nu, den är rekordlåg!

– Ja, ja, men häng med mej och bli stadsmusikant, vetja. Du kan säkert spela lite utav varje. Det är lättare att göra en musikanter av en råttfälla, än att göra en råttfälla av en musikanter!

Katten gillade förslaget och följde med.

När de vandrat en stund, kom de till en mjölkpall, där en kyckling satt och pep.

– Varför piper du så, kyckling, frågade hunden.

– Ack, jag piper för att jag är så olycklig. Folket här på gården tänker nacka mig, och göra kycklinggryta av mig.

– Fy, vad taskigt, sa katten.

– Häng med oss och bli stadsmusikant, vetja, sa hunden. Det är lättare att göra en musikanter av en kycklinggryta, än att göra en kycklinggryta av en musikanter! Det finns små instrument också.

– Jag vill spela ett stort, som hörs mycket, pep kycklingen.

– Ja, ja, sa hunden, vi får spela det som behövs.

– Jag spelar bara vad jag vill, pep kycklingen.

– Jag med, sa katten.

Men det hörde inte hunden, för han hade redan börjat gå.

När de vandrat en stund, kom de till en buske, där det satt en lus och knäppte.

– Varför knäpper du så, lus, frågade hunden.

– Jag sitter här, knäpptyst, för att Dummerbengt inte ska hitta mej, för hittar han mej slår han ihjäl mej.

– Fy, vad taskigt, sa katten, varför det?

– Vet inte, varade lusen. Jag låg som vanligt på vinden, i en tygpacke med den där sensuellt röda färgen, du vet.

Där låg jag med en Havanna och ett glas Beaujolais Noveau – ovanligt gott i år, har ni smakat? – ja, jag låg där och vilade efter en utsökt god kroppkaka och funderade på ett kåseri till Lösbladet. Då, Då, kommer Dummerbengt uppfarande och skriker: "Herregud, snart är det maj och här ligger du!" Och han till att skaka duken, men jag höll fast. Då sprang han efter en sprayburk! "Bättre fly . . .", tänkte jag.

– Häng med oss och bli stadsmusikant, vetja, sa hunden.

– Han är ju ännu mindre än jag, pep kycklingen, vad ska han spela?

– Hm, mumlade hunden, han kan väl alltid surra bordun på nåt sätt.

– Det kan jag precis, sa lusen, för förut satt jag i det där folkmusikbuskaget.

– Där ser du, sa hunden. Det är lättare att göra en musikanter av ett folkmusikbuskage, än att . . . Nä, det vete fan, förresten.

När de kommit till staden, gick de till Barntorget, för det tyckte katten lät så trevligt.

Där fanns inga barn, men en rövarkula.

– Jag är hungrig, sa lusen, jag behöver några korvar eller nåt. Vi tittar in genom fönstret och ser om det finns nåt ätbart därinne.

För att nå upp till fönstret måste de organisera sig. Hunden ställde sig bredbent på marken framför fönstret, katten hoppade upp på hans rygg, kycklingen klättrade upp på katten, och lusen hoppade upp på kattens huvud och kikade in.

– Oj, oj, oj! Nejmen, jösse! Kära, söta!, skrek lusen.

– Vad ser du, morrade hunden. Jag kan inte stå här hela dan!

– Frikadeller, rullader, syltor, sillar, kräftstjärtar och skånsk äggakaka, som är det bästa jag vet! Där står ett dukat bord med mat, och där sitter rövare och äter med god aptit.

– Har dom ingen Klosterlikör, undrade hunden.

– Jag nöjer mej med vatten, sa katten, om det finns.

– Bira, pep kycklingen.

Nu var goda råd dyra, och de slog ihop sina kloka huvuden.

– Musiken förstås, sa hunden, ni känner väl till musikens makt? Är vi musikanter eller inte? Va?

Och på ett givet tecken stämde de upp sin musik.

Vid detta förskräckliga oljud for rövorna upp och trodde att det var deras stackars offers osaliga andar, som gick igen. Utom sig av förfäran flydde de. Men musikanterna slog sig ned och lät sig väl smaka. När de ätit sig riktigt mätta, spelade de. Och har de inte slutat, ger de väl aldrig upp.

Gammal skånsk folksaga

Höstnummer antligen ute!

Om makt och motstånd

Michael Burawoy:
Fabriksregimer under
den utvecklade
kapitalismen

Katarina Katz:
Vem älskar ett
landsting?

Sune Sunesson:
Rätten att tala och
användningen av
kunskap

I motsats till stadsmusikanterna på bilden (från kulturnatten) har sagans gestalter ingen som helst relation till verkligheten.

Prenumeration (4 nr)
90 kr, lösnr 25 kr

Zenit
Postgiro 55 65 22-1

Från det
kommunala

I Lund har vi de senaste tjugo åren haft en fortlöpande kamp om staden, mellan dem som vill riva och dem som vill bygga nytt. Lunds medeltida karaktär och allmänna ålderdomlighet betonas starkt av bevararna. Ibland med sådant eftertryck att man glömmer att allt det gamla inte är så gammalt. För t ex bara 150 år sedan var Lund inne i en radikal omgestaltning av stadens allra heligaste – området kring domkyrkan och Lundagård.

Lundagårdsområdet förr

Lundagårdsområdet såg under 1800-talets första hälft mycket annorlunda ut än vi är vana vid. Universitetsbyggnaden fanns förstas inte, på nuvarande universitetsplatsen låg den gamla botaniska trädgården. I Lundagård fanns Lundagårds- huset – i dåligt skick – som härbärgerade bl a universitetsbiblioteket. Till vänster om Lundagårds- huset byggdes 1802 Kuggis, en ny administrationsbyggnad för universitetet. Hela Lundagård var omgärdad med murar och förbehållet akademien och studenterna. Domkyrkan var också i dåligt skick. I norr, öster och väster var den omgiven av kyrkogårdar med medeltida ursprung – nybegravningar upphörde 1819. På platsen för nuvarande historiska museet låg biskopshuset med sina uthus – obebott. Det var i så uselt skick att biskop Faxe hade funnit för gott att med sin familj flytta in i en gård på nuvarande Kyrkogatan 17. Tätt intill domkyrkans östra fasad låg ett gytter av ålderdomliga småhus. Stadens fångelse fanns i ett, domskolan i ett annat; skolpojkarne hade södra kyrkogården som skolgård.

På Lilla Torg (dvs platsen mellan universitetet och domkyrkan längs Kyrkogatan – ingår nu i Lundagård) hölls regelbundet kreatursmarknader.

Krafts torg

Omvandlingen av området skedde gradvis. Men ett bra startår är 1832, då murarna kring kyrkogården öster om domkyrkan raserades och omvandlades till Krafts torg. Året därpå inleddes en stor restaurering av domkyrkan ledd av professorn i grekiska mm C G Brunius. Förändringarna av kyrkan kom mest att gälla interiören. Men som ett led i en allmän uppsnyggning och strävan att frilägga kyrkobyggnaden rev man i omgångar ett antal småhus kring västra fasaden. I dem inhystes

bl a stadens vågbod, stadshäktet och "fittabodarna". De senare var försäljningsställen för färdiglagad mat.

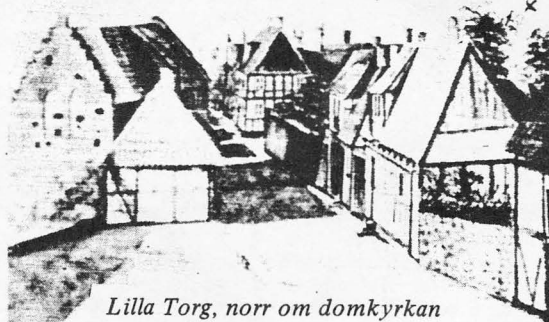
Vi är nu framme vid 1837. Det året flyttar domskolan söderut till Stora Södergatan och byter namn till Katedralskolan.

Under den energiske Brunius ledning (han fortsatte att arbeta med domkyrkan ända till 1859) påbörjades en restaurering och tillbyggnad av Lundagårdshuset. Tillbyggnaden bestod i att huset försågs med en tredje våning.

Studentupplopp

Men den verkligt stora och kontroversiella händelsen det året var rivningen av murarna kring Lundagård. Murarna var så förfallna att konsistoriet ansåg det för kostsamt att reparera dem. Förslaget att riva vållade dock strid, och beslutet fattades med rektors utslagsröst. Detta utlöste protester från yngre lärare och studenter, som såg sig hotade av att deras promenadplats skulle bli tillgänglig för alla och envar.

När rivningen startade i ap-

Lilla Torg, norr om domkyrkan

ril utlöste den studentupplopp. Då hade det dessutom spritts ett rykte om att biskop Faxe låg bakom rivningen för att han ville ha bättre utsikt över Lilla torg. Upploppet kulminerade med stenkastning in i biskopens sovrum. Biskopen blev träffad, studenten relegerad – men murarna revs.

Domkyrkorådet beslöt vid 1830-talets slut att bygga ett nytt biskopshus vid Krafts torg. Det gamla huset revs, och 1840 påbörjades det hus som idag är historiska museet, som alltså från början var tänkt som biskopshus. Brunius var byggleddare.

Ett stadshotell

Universitetets och domkyrkans byggande smittade kanske av sig på stadens styresmän. Lund hade länge saknat ett "bättre" näringsställe med övernattningsmöjligheter – ett stadshotell. Ett sådant påbörjades 1837 vid Stortorget.

Det vi idag kallar rådhuset var ursprungligen en restaurang med resanderum och festsal. I detta hus var Brunius inte inblandad, vilket han däremot var i det 1842 uppförda rådhuset, beläget på Stortorget norra sida.

Under början av 1840-talet löste staden också sina torgproblem. Kreatursmarknaderna på Lilla torg och Stortorget hade på 1830-talet nämligen vuxit i omfång intill det olidliga. För att avlasta verksamheten utlades 1840 ett nytt torg, Mårtenstorget, på en dittills obebyggd trädgårdstomt.

Varför byggde man?

Vad kan då orsaken ha varit till denna koncentrerade byggverksamhet? Byggherrar var främst universitetet och domkyrkan. För universitetets del kan man gissa att en bidragande orsak var stabilare finanser. På förslag från Stora uppfostringskommittén fick universitetet vid denna tid för första gången statsanslag och därmed fastare inkomster, oberoende av t ex spannmålsprisernas fluktuation.

Brunius inspirerade

En annan minst lika viktig orsak var säkert Brunius själv. Han hade ideer och intresse för byggnadsfrågor. Han hade säte både i konsistorium och domkyrkorådet och kunde driva frågorna där.

Ett växande borgerskap, inrättandet av banker i Lund och inspirationen från Brunius betydde säkert mycket för att också stadens styrelse kom att genomföra ett antal offentliga byggen.

På relativt kort tid förvandlades viktiga delar av stadskärnan. Lundagårdsområdet blev relativt sent i stadens historia till det vi ser idag. Om vi idag hade haft en Brunius med visioner och energi, och samtidigt med hans känsla för kvaliteten i det gamla, så hade vi kanske sluppit en del av dagens tidvis fruktlösa rivningsdebatt.

i.

Luftpengar

Det finns pengar över på kontot för miljöundersökningar. Det är genant för borgarna, eftersom det nu gäller att visa sig miljövänlig. Varken miljö- och hälsoskydds-nämndens ledning eller förvaltningsledningen har några idéer om var i stan som luften skulle behöva mätas. För att det inte ska synas att pengarna blivit över har nämnden nu panikköpt färdiga mätresultat dyrt och onödigt. I stället för att mäta luften vid industrier och starkt trafikerade gator i centrum ska kommunen köpa mätresultat av ämnen som kommer från motorvägen och från källor utomlands. Det är företaget Opsis som mäter svaveldioxid, kväveoxid och ozon vid vattentornet. Kommunen har inte gett Opsis uppdraget utan Opsis mäter i vilket fall som helst. Det betyder att kommunen köper kopior av Opsis mätresultat. För dessa kopior betalar kommunen 4000 kr plus moms per månad för att det inte ska bli några pengar över på kontot för miljöundersökningar. För att tömma kontot riktigt köper kommunen dessutom mätresultat som är tre månader gamla. Ingen vet vad de ska användas till.

Pengar till annat

Trots minskade statsbidrag kan den samlade skoldagen och de fria aktiviteterna finnas kvar i Lund. Skolkansliet har räknat ut att om man disponerar om pengarna i skolstyrelsens budget så kan verksamheten räddas. Moderaterna är mycket irriterade över att förvaltningen lyckats hitta en lösning. De vill inte ha kvar den samlade skoldagen. De motsätter sig bestämt omdisponeringar i budgeten och vill i princip att pengarna läses vid varje konto. Detta går helt på tvärs mot deras vanliga hållning. De har under hösten visat stor generositet mot rektorsområdena och föreslagit att dessa fritt ska få disponera sina pengar och inte vara så bundna till konton och politikerbeslut.

Moderaterna påstår att de vill minska på den samlade skoldagen för att frigöra medel till "annat". Vad detta andra är har de inte konkretiserat. Det verkar som om de vill dra ner på allt sådant som de inte känner igen från sin egen skoltid och återinföra en sorts gammaldags skola.

Bredgatan 28, 222 21 Lund. Tel 046/12 74 95 (onsd efter kl 18.00)
Postgiro 17 459-9. Prenumeration 90:-/år
Sättning och lay-out: VB-red på acupress, Fabriksgatan 2, Lund
Tryck: acupress, Lund. Ansvarig utgivare: Monica Bondesson.
Eftertryck av text tillåtes om källan anges. Bilder är upphovsman-
nens egendom. Red förbehåller sig rätten att korta insändare. För
obeställt material ansvaras ej.

Har du flyttat?

Skicka hela adressdelen med din gamla adress till Veckobladet,
Bredgatan 28, 222 21 Lund. Min nya adress är:

Adress: .....

Postnummer: ..... Postadress: .....

Bostadsminister i Skåne

Hyresgästföreningen Norra Skåne höll den 14 december "utfrågningskonferens" i Helsingborg. Utfrågningsledare var HD-journalisten Wenni Gravlund och utfrågad bostadsminister Hans Gustafsson. Deltagarna kom bl a från kongresscirkeln Hyresgästernas Röst.

Vad gav då utfrågningen för besked om stöd för kampen när det gäller att begränsa den höga hyresnivå som vi hamnat i? Tyvärr var svaret alltför magert. Gustafsson såg för närvarande inga möjligheter att ur statsfinansiell synpunkt ge hyresgästerna subventioner. I stället kommer den garanterade förlusträntan att trappas upp med 0,25 % årligen i fortsättningen, och om ett antal år när den marknadsmässiga nivå. Ministern bestred vårt svåra läge genom att ifrågasätta att hyran

spränger inflationsmålet.

Den enda fråga där hyresgästerna och Hans Gustafsson var eniga var när det gällde allmännyttans fortbestånd, där också regeringen genom proposition i rubriken undandragit de statliga bostadslånen vid försäljning för de kommuner som privatiserar allmännyttan. När det gällde hyresstopp ansåg Hans Gustafsson att det ej var genomförbart, därför att läget skulle uppstå att allmännyttan ej kunde klara sina finanser därför att den drivs till självkostnadspris utan vinstintresse.

Jag vill till sist instämma i vad vår ombudsman Thommy Hallberg, Norra Skåne, sade i sammanfattningen om att vi inom Hyresgästföreningen i framtiden måste lita till vår egen opinionsbildande kraft.

Göte Bergström

Utsocknes

Denna tidning ska vara lokal, men vi har inte kunnat undgå att med åren utsocknes förälskelse. När nu två av dessa förenats kan vi inte låta bli att nämna händelsen i VB. Den vackra staden Karlskrona, Sveriges galjonsfigur ytterst i den blekingska skärgården, skall i fortsättningen hysa det kombinerade planverket och bostadsstyrelsen.

Planverket har av ungdomsmoderaterna beskrivits som den reella socialismen i Sverige, och detta påstående tillsammans med förra verkschefen Lennart Holms önskan att få riva operan i Stockholm gjorde oss till stora beundrare av planverket.

För planverket kommer flyttningen att innebära tillgång till billigare lokaler, personalen kommer att få lättare att få bostad, tidigare vår och flera ekar. Karlskrona kommer förutom fler arbetsplatser och skattebetalare även att få ett starkare vpk då med planverket även kommer Jan Strömdahl, känd vpk-are, husockupant och HgF-ordförande från Söder som varit ungdomernas särskilda hatobjekt på verket. Vi hoppas att han som vi kommer att gilla de trevliga blekingekommunisterna och snart ses ockupera ett och annat hus på Stumholmen.

pip

Det går att agera

I VB berättas om att miljö- och hälsoskyddsmyndigheten har uttalat sig mot parkeringarna alldeles utanför låghusen i Sunnaväg 6 och 10. Det låter som om MHN fick sin ingivelse från ovan men så går det ju inte till! Vi tog beslutet på initiativ av en skrivelse från mig, ledamot i nämnden.

Nu är det ju inget vidare att skriva i VB att en av de där fyrkantiga kommunalgrå socialdemokraterna kan yttra sig, och det är i viss mån förstäligt. Gratisreklam för andra partier ingår inte i VBs service, men det är dumt att inte berätta att det faktiskt går att agera och göra något i våra nämnder och styrelser! Det passiviserar ju folk ytterligare. "Det händer ingenting i MHN i Lund", sade någon i budgetdebatten i fullmäktige. Nej, det skall mycket till för att det skall märkas att det händer någonting, för det är ju bara pressen som berättar när det händer något! Och vad har då friden och lugnet på tjugo uteplatser på Klostergården för ny-hetsvärde?

SAP Söder, vår politiska organisation på Kloster-

gården, stod två lördagar och delade ut flygblad, där vi uppmanade folk att protestera mot tvångsparkeringarna och tvinga husägaren att säga upp tvångsparkeringskontrakten. Inget hände. 2 lördagar x 5 personer x 1 timme var insatsen. Till slut blev jag förbannad och gjorde en skrivelse, 10 minuter x 1 person! Och vi får ett första resultat. Ett brev att sätta under näsan på husägaren. Nästa brev måste vara ett åläggande att vid vite riva upp parkeringsplatserna!

Så var det fixat. Det går att agera!

Sonja Brage

Nya VB-striden

Att döma av flera antydningar i förra VB tycks en ny strid mellan redaktionen och kompol/styrelsen rasa som bäst. Tydligt har någon där tyckt något om tidningen och dess "linje" i någon fråga eftersom skribenterna med sådan emfas slår fast att de skriver vad de vill.

Tolkar man detta påståendet som att redaktionen är oavhängig och beredd att utan hänsyn till auktoriteter och utgivare säga sanningen är det nog bra, men som gammal läsare upplever jag nog det som ett problem om redaktionen alltför mycket betonar "vad JAG vill" och glömmar informationen. Trots VBs föresatser får man läsa mycket mellan raderna och den direkta informationen inskränks till mötestider för blåsorkestern och diverse lopp med söta namn som Finn springer. Förvisso innehåller tidningen mycket synpunkter på saker och ting, men balanseras inte detta av mer information är det för mig som läsare rätt ointressant om åsiktsmonopolet hålls av fritidspolitiker eller fritidsjournalister.

Tycker Lucifer verkligen att det är arvodet som är för litet som han lite purket antyder, så förtår jag heller inte varför han inte skriver i Sydsvenskan.

Mårten Dunér

Apropå förstasidesbilden i VB nr 37

Om krigarkungen Karl XII var fascist, var då skatteindrivaren Gustav Vasa socialdemokrat, reduktionens Karl XI kommunist och charmören Gustav III folkpartist?

Pompe

Vpk Lunds årsmöte

äger rum den 30 januari 1988. Motioner till årsmötet ska vara styrelsen tillhanda senast den 4 januari.

På årsmötet ska väljas ny styrelse för vpk Lund. Det ska vidare utses ombud till vpk Skånes års- och valkonferens den 12-13 mars. På årsmötet ska också nomineras kamrater som vpk Lund vill se på riksdagslistan för fyrstadskretsen. Ska vi äntligen ha en kvinna på första plats? Vill vi ha en lundabo där? Nomineringar kan göras till vpk Lunds valberedning: Lars Bengtsson 13 20 95, Kitten Anderberg 14 71 16, Monika Eriksson 13 89 97 och Gunnar Stensson 13 31 17.

Valet 1988

Vpk Lund fastställer sin fullmäktigelista och "sin" landstingslista vid möte i början av april. Det blir i huvudsak den nya valberedningen som kommer att arbeta med dessa listor. Men du kan naturligtvis även göra dina nomineringar till den nu sittande valberedningen.

Riksdagslistan och övriga landstingslistor fastställs vid distriktets års- och valkonferens 12-13 mars.

Vpk Lund styrelsen

VPK IF. Lö 19.12 inomhusfotboll på Lerbäckskolan kl 16-18 (sista för året). To 24.12 Vilhelm Ekelundloppet Eslöv-Lund, avresa med pågatåg kl 8.45, information från Finn Hagberg, tel 129098.

BLÅSORKESTERN. Fre 18.12 kl 18 genrep på Kapellsalen (om annan lokal se affisch på Palaestras ytterdörr). Kl 19 julfest på Kulturen. Vi spelar Poulenc plus Lärarens lov, Lied des Händlers och Marche macabre. Första rep i vår sö 17.1.

Kompol tar helgledigt. Nästa sammanträde blir må 11.1 kl 19.30 på vpk-lokalen.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Finn Hagberg, Gunnar Sandin och Lasse Svensson.

Nästa nummer utkommer den 15 januari 1988 (se ledaren). Kontaktdirektör är Gunnar Sandin, tel 135899.